

Üniversite Öğrencilerinin Özgecilik ve Otantiklik Seviyeleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Halil EKŞİ*

Mine SAYIN**

Çiğdem Demir ÇELEBİ***

Özet- Bu makale, üniversite öğrencilerinin özgecilik ve otantiklik seviyelerinin incelenmesi amacıyla ilişkisel tarama yöntemiyle dizayn edilmiştir. Çalışmada, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan 314 öğrenciye Kişisel Bilgi Formu, Özgecilik Ölçeği ve Otantiklik Ölçeği uygulanmış; yapılan ayıklama işleminin ardından bunların 291'i analize tabi tutulmuştur. Verilerin analizinde, değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson korelasyon analizi ve grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılıkları belirlemek için bağımsız gruplar t testi kullanılmıştır. Sonuç olarak, üniversite öğrencilerinin özgecilik ile otantiklik seviyeleri arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler - Özgecilik, otantiklik, üniversite öğrencileri

* Prof. Dr.,Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı **E-Posta:** halileksi@marmara.edu.tr

** Arş. Gör. Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı **E-Posta:** mine.sayin@marmara.edu.tr

*** Arş. Gör. Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı **E-Posta:** cigdem.demircelebi@marmara.edu.tr

Giriş

Özgecilik kavramı başta psikoloji olmak üzere sosyoloji, ekonomi, politika gibi birçok alanda pek çok kuram ve kuramcı tarafından açıklanmaya çalışılmıştır. Bir kavram olarak özgecilik, ilk defa on dokuzuncu yüzyılın sonlarında Fransız sosyolog ve filozof Auguste Comte tarafından ‘başkaları için yaşama eğilimi ve arzusu’ olarak tanımlanmıştır. Durkheim ise; özgeciliğin sadece bir nezaket ya da başkalarına yardımda bulunmak olmadığını ifade etmiş (Karadağ ve Mutaftçılar, 2009) ve özgeciliği ‘*kişisel çıkar gözetmeksizin, gönüllü hareket etme*’ olarak tanımlamıştır (Topses, 2012, s. 61). Özgecilik bir başkasının (bu kişi her kim olursa olsun) iyiliği için uğraşmak, kaygılanmak anlamına da gelmektedir (Clohesy, 2000). Erkuş (1994), psikoloji terimleri sözlüğünde özgeciliği; ‘*Gereksinimi olan bir kimseye gönüllü olarak ve ödül beklemeksizin yapılan yarar sağlayıcı davranış*’ olarak tanımlamaktadır (s.14). Alanyazına baktığımızda sosyal psikoloji alanında özgecilikle ilgili çalışmaların 1980’lerin başına dayandığı görülmektedir (Piliavin ve Charng, 1990). Pek çok kaynakta karşılık beklemeden diğerlerine gönüllü yardım etme davranışı olarak ifade edilmesine karşın (Batson ve Shaw, 1991; Chou, 1998; Carlo ve Randall, 2002), geniş bir anlama ve kullanıma sahip olan özgecilik kavramının tanımında bazı uzlaşmazlıkların olduğu (Karadağ ve Mutaftçılar, 2009) ve özellikle temelinde yatan güdüler açısından bakıldığında özgeciliğe ilişkin farklı bakış açıları ve bununla beraber farklı tanımlamaların bulunduğu görülmektedir (Topuz, 2013). Bununla birlikte özgecilik kavramına ilişkin tanımlar incelendiğinde kilit noktanın, özgeci davranış gösteren bireyin herhangi bir karşılık gözetmeksizin yardım etmeye güdülenmiş olması olduğu dikkat çekmektedir (Blagg, 2011). Tanımların diğer bir önemli noktası özgeci davranışın gönüllü bir şekilde yapılmasıdır ki kişiye zorla yaptırılan yardım etme davranışları özgeci davranışların dışında kalmaktadır (Bilgin, 1988’den aktaran: Onatır, 2008).

Batson ve Shaw (1991) özgeciliği nihai amacın bir başkasının refahını artırmak olduğu güdüsel bir durum olarak tanımlamaktadır. Batson ve Shaw (1991)’a göre, özgeci davranışlar yardım edenlerin iyi hissetmesini sağlamaktadır, ancak özgeci davranışta bulunan kişinin asıl olarak karşısındakinin iyiliğini amaçlaması gerekmektedir. Krebs (1991) ise, özgeciliği *kişinin bir başkasının iyiliği için kendi refahını feda etmeye yönelik istekliliği* olarak ifade etmektedir. Searctic (1999)’e göre, eğer bir kişi kendi çıkarını göz ardı etme pahasına başkasının çıkarını gözetiyorsa bu psikolojik açıdan özgeci bir davranıştır.

Özgeciliği kavramının, genellikle dilimizde diğerkâmlık, yardımseverlik ve el-severlik kavramları ile eş anlamlı (Topuz, 2013); bencillik (egoizm) kavramıyla ise karşıt anlamlı (Ümmet, 2012) olarak kullanıldığı görülmektedir. Ahlakî bir kavram olan ve dilimizde özgeciliğin eş anlamlısı olarak kullanılan diğerkâmlık *'başkasının iyiliğini isteme ve başkasına faydalı olma eğilimi içinde olma'* anlamına gelmektedir. Diğerkâmlık, yapılan iyiliğin sonucunda hiçbir çıkarın beklenmemesi halidir (Arslan, 2009). Pasmaz (2011), dini terminolojide daha çok yardımlaşma konusunda kullanılan 'isar' kavramının özgeciliği ve diğerkâmlık ile eş anlamlı olduğunu belirtmekte; 'isar' kavramını kişinin herhangi bir beklenti içinde olmadan, diğerlerini kendine tercih etmesi olarak tanımlamakta ve cömertliğin doruk noktası olarak adlandırmaktadır.

Wakefield (1993)'a göre insanoğlu doğası gereği egoisttir ve bu nedenle gerçek bir özgeciliğin var olması mümkün değildir. Bu görüşü savunanlar, yapılan her şey her ne kadar diğerlerine yararlı olursa olsun nihai amacın kişisel çıkar olduğunu iddia etmektedir (McCreary, 2000). Piliavin ve Charng (1990) ise gerçek özgeciliğin var olduğunu ve insan doğasının bir parçası olduğunu savunmaktadır.

İyi bir ruh sağlığının emareleri incelendiğinde psikoloji tarihi boyunca pek çok farklı tanımlamayla karşılaşmak mümkündür. Adler (2000)'e göre bireyin hayatta ulaşmak istediği üç temel hedefi bulunması beklenir. Birincisi iyi bir aile kurmak, ikincisi problemsiz bir biçimde sürdürülebilecek bir mesleğe sahip olmak ve üçüncü olarak da toplum içinde uyumlu yaşamaktır. Bireyin toplumla uyum halinde yaşaması için herhangi bir çıkar beklemeden yardım alıp verme davranışında bulunabilmesi gerekir. Schwartz ve arkadaşlarının (2003) araştırmasına göre hem başkalarına yardım etmek, hem de onlardan yardım almak zihinsel sağlığın göstergeleridir ancak yardım etmek zihinsel sağlığı yardımdan daha iyi yordamaktadır; başkalarına yardım etmek daha iyi fiziksel ve zihinsel sağlıkla yakından ilişkilidir.

Maslow ise bireyin ihtiyaçlarına yönelik geliştirdiği hiyerarşide ilk sırayı fizyolojik ihtiyaçlara verirken; daha sonra güvenlik, sevgi, saygıdan bahsetmiştir. Belirtilen dört temel ihtiyacı tamamlayan bireylerin ise kendini gerçekleştirme gereksinimlerini gidermeye yöneldiğini ileri süren Maslow, bu bireylerin var olma ihtiyaçlarıyla anlam arayışında olan, estetiğe ve güzele yönelen, potansiyelini sürekli geliştirmeye yönelen bireyler olduğunu belirtmektedir. Maslow'a göre bu özellikler ancak başkalarıyla gerçekten ilgilenen özgeci davranışların ve değerlerin var olduğu ortamlarda ortaya çıkmaktadır (Greene ve Burke,

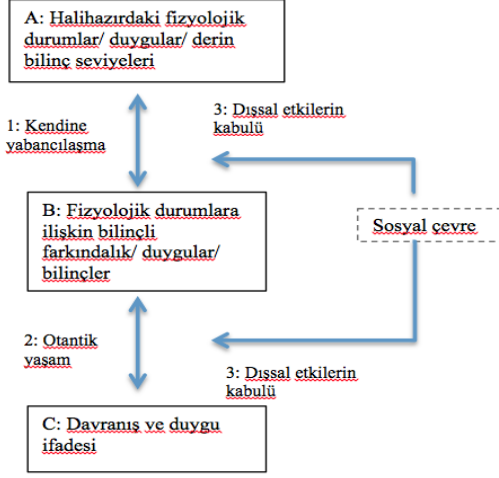
2007; Griffin, 2006). Deci ve Ryan (1995, 2000)'a göre de bireyin otantik olabilmesi için öncelikle kendisini özerk bir biçimde ifade edebilmesi ve temel psikolojik ihtiyaçlarının karşılanması gerekmektedir.

Maslow'un tanımladığı kendini gerçekleştiren bireyin özelliklerine bakıldığında gerçeği olduğu gibi algılayabilme, içten geldiği gibi davranabilme, insanlığın sorunlarıyla ilgilenme, kendine yeterli olma, çevreden bağımsız olma, takdir edebilme, insanlıkla özdeşleşme, demokratik bir karakter yapısına sahip olma, nüktedanlık, yaratıcılık ve sosyal kalıplaşmaya karşı direniş, düşünce davranışlarında spontan olma, özgür ve özerk olma, bireyselliği ve biricikliği koruma gibi özelliklerle karşılaşmaktadır (Kuzgun, 1972; Kuzgun, 2000). Bu özelliklere bakıldığında kendini gerçekleştiren bireyin özgeciliğin yanında, otantiklik özelliklerine de sahip olduğu görülmektedir. Burada ele alınan otantiklik kavramının bireyin kendisi olması ya da gerçek benliği (true self) şeklinde tanımlandığı görülmektedir (İlhan ve Özdemir, 2013).

Kernis ve Goldman (2006)'a göre, bir kavram olarak otantiklik ilk kez Heidegger tarafından dile getirilmiştir. Otantikliğin kavramsallaştırılması, bir anlamda otantik davranmanın önemine işaret etmektedir (Brunell ve diğerleri, 2010). Temeli 1950'lere dayandığı tahmin edilen otantiklik kavramı, hümanistik psikoloji (Horney, 1951; Maslow, 1968; Rogers, 1959), pozitif psikoloji (Deci ve Ryan, 2000; Sheldon, Ryan, Rawsthorne ve Ilardi, 1997) ve varoluşçuluk (Yalom, 1980) gibi çeşitli kuramsal yaklaşımların temel kavramları arasında yer almaktadır. Farklı yaklaşımların otantikliğe ilişkin farklı tanımlamalarına rastlamakla beraber hümanistik psikologlar otantikliği *kişinin öz benliği ve eylemleri arasındaki uyumun bir yansıması* (Rogers, 1961) ve *kendini gerçekleştirmenin kazanılması* (Maslow, 1968) olarak ifade etmektedir. Kişinin kendisini olduğu gibi ve özgür bir şekilde ortaya koyması (Kernis, 2003) olarak da ifade edilen *otantik davranış*, ödül edinebilmek veya cezadan sakınmak amacıyla ortaya çıkmaz; kişinin kendi değerleri, tercihleri ve ihtiyaçlarıyla uyumlu olarak ortaya koyduğu davranışları içerir (Kernis ve Goldman, 2006).

Wood, Linley, Maltby, Balianis ve Joseph'in otantiklik kavramını üç boyutlu oluşan bir yapıda inceledikleri görülmektedir. Buna göre otantiklik; kendine yabancılaşma (self-alienation), otantik yaşam (authentic living) ve dış etkileri kabul etme (accepting external influence) alt boyutlarından oluşmaktadır. Kavramla ilgili bu yapının oluşumunda birey merkezli yaklaşımın etkisi olduğu görülmektedir (Şekil 1). Oluşturulan bu yapıda kendine yabancılaşma, andaki deneyimle bilinçli farkındalık arasındaki bariz uyumsuzluğu; otantik yaşam,

fizyolojik durum, duygular, inançlar ve bilişsel durumun ifade edilmesi ve davranışa dökülmesi; dış etkileri kabul etme ise başkalarından ve onların inançlarından etkilenildiğinin farkında olunmasını ifade etmektedir (Wood, Linley, Matby, Baliousis ve Joseph, 2008).

Şekil 1: Birey merkezli otantiklik yapısı (Wood, Linley, Matby, Baliousis, & Joseph, 2008).

Özgecilik ve otantiklik kavramına ahlak felsefesi çerçevesinde bakıldığında bu kavramların postmodern yaklaşımların sonucu yükseldiği söylenebilir. Evrensel ahlak yasalarını reddeden postmodernite ile çokkültürlülük/çoğulculuk ve farklılıklar olumlanmaya başlamıştır (Aslışen, 2006). İnsanlık dünyasındaki bu farklılık ve çeşitlilikler İslam dininde Allah'ın varlık ve kudretinin bir işareti olarak kabul edilmektedir. Bununla birlikte bu çeşitliliğin amacı tanışma, tanıma ve ortak bilinç oluşturma gibi anlamlara gelen tearüf kavramı ile açıklanmaktadır (Bardakoğlu, 2015).

Spinoza felsefesine bakıldığında da otantiklik kavramına rastlanmaktadır. O'na göre nasıl ki bir ülke başka bir ülkenin boyunduruğu altında olmadığı ölçüde özgür sayılıyorsa, birey de başka insan ve grupların baskısı altında olmadığı, kendi yasasını kendisinin belirlediği ölçüde özgür sayılmaktadır. Ona göre hür insan, kendi varlığını korurken başkaları için de iyi ve faydalı isteyen insandır (Arıcan, 2000). Farklı olanın övgüyle karşılanması ve farklı kültürlerin bir arada eşit düzeyde bulunmasına yer açan düzen, özgecilik ve otantiklik gibi kavramları da ortaya çıkarmıştır.

Günümüzde kullanılan otantiklik kavramı daha çok otantikliğin yüksek seviyede öz-belirleme ile ilgili olduğunu vurgulayan öz-belirleme kuramından (Deci ve Ryan, 1995) etkilenmektedir (Toor ve Ofori, 2009). Öz-belirleme kuramına (Deci ve Ryan, 1995, 2000, 2008; Ryan ve Deci, 2000) göre, otantiklik ile özerklik arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır. Clarken (2011)'e göre de, otantik olmakla özgeci davranış yakından ilişkilidir. Ona göre iki kişi arasındaki otantik ilişki ancak birbirlerinin duygularıyla yakından ilgilendikleri ve birbirleri ile karşılık beklemeden yardım alışverişinde bulduklarında mümkün olmaktadır. Bu bakımdan özgecilik ve otantiklik birbirinden ayrı düşünülemezdir. Literatür incelendiğinde görgül olarak otantiklik ve özgecilik arasında anlamlı ilişkiye dair yeterli sayıda çalışmaya rastlanmazken kuramsal olarak bu iki kavram arasında ilişki olduğu ileri sürülmektedir (Yöntem ve İlhan, 2013). Bu çalışmada da üniversite öğrencilerinin özgecilik ve otantiklik seviyeleri arasında ilişki olup olmadığı test edilmekte, elde edilen bulgular sunulmaktadır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin özgeciliğini yordayan değişkenleri belirlemek amacıyla ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modelleri, iki ya da daha çok değişken arasındaki birlikte değişimi ve bu değişimin derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir. Tarama yolu ile bulunan ilişkiler, olgular arasındaki neden-sonuç ilişkisini vermemekle birlikte sadece ilişkinin olup olmadığını ve yönünü gösterir. Bu araştırma modelleri, bazı ipuçları vererek bir değişkendeki durumun bilinmesi halinde ötekinin kestirilmesinde yararlı sonuçlar verebilir (Karasar, 2000). Bu çalışmada da üniversite öğrencilerinin özgecilik ve otantiklik seviyeleri arasındaki ilişki ilişkisel tarama modelinde incelenmektedir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2014-2015 eğitim öğretim yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan öğrenciler arasından tesadüfi oransız küme örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Örneklem belirlenirken öncelikle fakülte içindeki

bölümler listelenmiş, bu bölümler eğitsel alanlarına göre kümelenmiştir. Daha sonra her bir kümenin ismi kâğıtlara yazılarak bir torbaya atılmış, toplam 6 küme arasından 7 bölüm belirlenmiştir. Belirlenen bölümlerin öğrencilerine ulaşılmış, toplam 314 öğrenciden veri toplanmıştır. Yapılan ayıklama işleminin sonra bunlardan 291'i (221 kız, 70 erkek) işleme tabii tutulmuştur.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada kişisel bilgi formu, Özgeciliği Ölçeği ile Otantiklik Ölçeği kullanılmıştır.

Özgeciliği Ölçeği (ÖÖ)

Ümmet, Ekşi ve Otrar (2013) tarafından geliştirilmiş olan Özgeciliği Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları Marmara Üniversitesi'nin farklı fakültelerinde öğrenim gören 336'sı kadın, 248'i erkek ve yaş ortalaması 22.90 olan toplam 584 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Ölçek geliştirme çalışmasında açımlayıcı faktör analizi kullanılmış, kriter geçerliği çalışması yapılmış, madde ayırt edicilikleri belirlenmiş ve Cronbach Alpha güvenilirlik sayısı hesaplanmıştır. Çalışma sonunda toplam varyansın 51.82'sini açıklayan 38 maddeden ve 7 alt boyuttan (gönüllü faaliyetlere katılma, maddi yardım, travmatik durumlarda yapılan yardım, yaşlı/hastalara yapılan yardım, fiziksel güce dayalı yardım, eğitim sürecinde yardım, yakınlık duygusundan kaynaklanan yardım) oluşan bir ölçek elde edilmiştir. Ölçeğin alt boyutlara ve toplamına dair Cronbach Alpha güvenilirlik sayıları hesaplanmış, toplam Cronbach Alpha değerinin .81 olduğu görülmüştür.

Otantiklik Ölçeği (OÖ)

Wood, Linley, Maltby, Baliousis ve Joseph (2008) tarafından geliştirilmiş olan Otantiklik Ölçeği, 12 maddeden oluşmaktadır. "Kendine Yabancılaşma", "Dış Etkileri Kabullenme" ve "Otantik Yaşam" olmak üzere üç alt boyuttan oluşan ölçek 1-7 arasında puanlanmaktadır. Ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması İlhan ve Özdemir (2012) tarafından gerçekleştirilmiştir. Türkçe formun psikometrik çalışmaları ölçeğin orijinal formu ile aynı yapıya sahip olduğunu göstermiştir. Ölçeğin uyarlama çalışmasında Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları sırasıyla Yabancılaşma için $\alpha = .79$, Dış Etkileri Kabullenme için $\alpha = .67$ ve Otantik Yaşam için $\alpha = .62$ bulunmuştur. Orijinal formun geliştirilme çalışma-

ları kapsamında ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları Yabancılaşma için $\alpha = .78$, Dış Etkileri Kabullenme için $\alpha = .78$ ve Otantik Yaşam için $\alpha = .69$ bulunmuştur.

İşlem

Araştırma verilerinin elde edilmesi aşamasında, araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının uygulanması Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi öğrencilerinin katılımları ile gerçekleştirilmiştir. Uygulama öncesinde katılımcıların cevaplarının gizli tutulacağı, kişisel bir değerlendirme yapılmayacağı ve sadece araştırma kapsamında kullanılacağı belirtilerek katılımcılardan içten ve doğru cevaplar vermeleri istenmiştir. Ayrıca, katılımcılardan kimlikleri ile ilgili herhangi bir bilgi yazmamaları ve aldıkları ölçekleri doldurarak geri vermeleri de belirtilmiştir. Ölçeğin başına eklenen yönergede, katılımcılardan ölçekleri içten ve dürüst bir şekilde yanıtlamaları istenmiş, araştırmacıyla ilgili bilgiler ve çalışmanın amacı verilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde SPSS 15.0 kullanılmıştır. Araştırma kapsamında ele alınan öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ile ilgili bilgiler tanımlayıcı istatistiksel analizler ile gerçekleştirilmiştir. Parametrik analizlere geçmeden önce, normallik koşullarının sağlanıp sağlanmadığı Kolmogorov-Smirnov analizi ile test edilmiştir. Özgecilik ve Otantiklik puanları ve özgeciliğin bir alt boyutu olan Gönüllü Faaliyetlere Katılma puanlarının normallik koşullarını sağladığı, ancak Gönüllü Faaliyetlere Katılma dışındaki özgeciliğin alt boyutlarının ve Otantikliğin alt boyutlarının normallik koşullarını sağlamadığı görülmüştür. Dolayısıyla, araştırmanın ana değişkenleri olan ve normal dağılım gösterdiği tespit edilen özgecilik ve otantiklik puanları arasındaki ilişki incelenmiş; bu değişkenler arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı Pearson Korelasyon katsayısı ile test edilmiştir. Son olarak, özgecilik ve otantiklik puanlarının cinsiyet, yaş ve sivil toplum kuruluşuna katılım değişkenlerine göre farklılaşp farklılaşmadığı bağımsız gruplar t testi ile incelenmiştir.

Bulgular

Bu bölümde üniversite öğrencilerinin özgecilik ve otantiklik seviyeleri arasındaki ilişkiyi ortaya koyan bulgular sunulmaktadır.

Tablo 1: Özgecilik Ölçeği Puanları ile Otantiklik Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkileri Belirlemek Üzere Yapılan Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı Sonuçları

Değişkenler	N	r	p
Özgecilik	291	,08	,181
Otantiklik			

Tablo 1’de görüldüğü üzere, örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin özgecilik ölçeğinden aldıkları puanlar ile otantiklik ölçeğinden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir ilişki bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla yapılan Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı analizi sonucunda değişkenler arasındaki ilişki anlamlı bulunmamıştır ($r=,08$; $p>,05$).

Üniversite öğrencilerinin özgecilik seviyelerinin sivil toplum kuruluşuna katılım değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız gruplar t testi sonuçlarının sunulduğu Tablo 2’de görüldüğü üzere, grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur ($t=2,73$; $p<,05$). Farklılığın sivil toplum kuruluşuna katılan öğrencilerin özgecilik ölçeği puan ortalamaları lehine olduğu görülmektedir. Otantiklik ölçeği puanlarının sivil toplum kuruluşuna katılım değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız grup t testi sonucunda ise grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır ($t=-,32$; $p>,05$).

Tablo 2: Özgecilik Ölçeği ve Otantiklik Ölçeği Puanlarının Sivil Toplum Kuruluşuna Katılım Değişkenine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{X}$	SS	Sh $_{\bar{X}}$	t_{Testi}		
						t	Sd	p
Özgecilik	Evet	80	152,00	16,89	1,89	2,73	289	,007**
	Hayır	211	145,87	17,18	1,18			
Otantiklik	Evet	80	,06	2,59	,29	-,32	289	,752
	Hayır	211	,17	2,68	,18			

Tablo 3’te görüldüğü üzere, özgecilik ölçeği puanlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız gruplar t testi sonucunda grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur ($t=2,36$; $p<,05$). Farklılığın kız öğrencilerin özgecilik ölçeği puan

ortalamaları lehine olduğu görülmektedir. Otantiklik ölçeği puanlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan bağımsız gruplar t testi sonucunda da grupların aritmetik ortalamaları arasındaki farklılık anlamlı bulunmuştur ($t=2,67; p<,05$). Farklılığın yine kız öğrencilerin otantiklik ölçeği puan ortalamaları lehine olduğu görülmektedir.

Tablo 3: Özgecilik Ölçeği ve Otantiklik Ölçeği Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{X}$	SS	Sh $_{\bar{x}}$	t_{Testi}		
						t	Sd	p
Özgecilik	Kız	221	148,89	16,95	1,14	2,36	289	,019*
	Erkek	70	143,34	17,80	2,13			
Otantiklik	Kız	221	,37	2,57	,17	2,67	289	,008**
	Erkek	70	-,59	2,79	,33			

Tablo 4'te görüldüğü üzere, özgecilik ölçeği puanlarının yaş değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için, yaşları 21 ve üzerinde olan öğrencilerle, yaşları 21'in altında olan öğrencilerin özgecilik puan ortalamaları bağımsız gruplar t testi ile karşılaştırılmıştır. Test sonucuna göre, yaşları 21 ve üzerinde olan öğrencilerin özgecilik puan ortalaması ile yaşları 21'in altında olan öğrencilerin özgecilik puan ortalaması arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t=1,10; p>,05$). Otantiklik ölçeği puanlarının yaş değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için de, yaşları 21 ve üzerinde olan öğrencilerle, yaşları 21'in altında olan öğrencilerin otantiklik puan ortalamaları bağımsız gruplar t testi ile karşılaştırılmıştır. Test sonucuna göre, yaşları 21 ve üzerinde olan öğrencilerin otantiklik puan ortalaması ile yaşları 21'in altında olan öğrencilerin otantiklik puan ortalaması arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t=-1,39; p>,05$).

Tablo 4: Özgecilik Ölçeği ve Otantiklik Ölçeği Puanlarının Yaş Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Puan	Gruplar	N	$\bar{X}$	SS	Sh $_{\bar{x}}$	t_{Testi}		
						t	Sd	p
Özgecilik	≥ 21	193	193	17,63	1,27	1,10	289	,271
	< 21	98	145,99	16,59	1,68			
Otantiklik	≥ 21	193	-,01	2,69	,19	-1,39	289	,166
	< 21	98	,44	2,56	,26			

Tartışma

Karşılık beklemeden ve kendi öz iradesiyle başkalarına yardımda bulunma olarak ifade edilen özgeciliğin en belirgin özelliklerinden biri yardımda bulunan bireyin kimsenin etkisinde kalmadan kendi özgür iradesiyle hareket etmesidir. Otantiklik ise kişinin gerçek benliğinin engellenmediği bir yapı olarak tanımlanmaktadır (Goldman ve Kernis, 2002). Otantik birey düşünce ve davranışlarını toplum otoritesinden ziyade kendine göre şekillendirebilen ve diğerlerinden bağımsız olarak kendi kararlarını verebilen bireydir (Burks ve Robbins, 2011; Starr, 2008). Maslow (1970)'a göre, bireyin kendi benliğini özgürce ve istediği gibi yaşayamaması o kişide olumsuz duygu durumuna yol açmaktadır. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine bakıldığında, kendini gerçekleştirme en üst düzeydeki gereksinimi ifade etmektedir ve kendini gerçekleştiren bireyin kendini, başkalarını ve çevreyi olduğu gibi kabul etmesi, fiziksel ve sosyal çevreden bağımsız olarak karar vermesi, içten geldiği şekilde hareket etmesi beklenmektedir (Maslow, 1970) ki bu özellikler hem özgeci bireyin, hem de otantik bireyin sahip olduğu ortak özelliklerdir. O halde özgeci ve otantik olma kendini gerçekleştirmiş bireyin özelliklerindedir ve ortak özellikleri hasebiyle de bu iki kavramın birbiri ile ilişkili olması beklenmektedir. Yöntem ve İlhan (2013) da, kişinin otantik olmasının ya da başka bir ifadeyle kendisi olabilmesinin, kişiyi özgeci davranışta bulunmaya iten motivasyonları anlamak açısından önemli olduğunu savunmaktadır. Bu kuramsal yaklaşımdan yola çıkılarak bu çalışmada, otantiklik ile özgecilik arasında ilişki ortaya konmuştur. Bu amaçla özgecilik ve otantiklik arasındaki ilişki üniversite öğrencileri örneklemini üzerinde incelenmiş ve analizler sonucunda üniversite öğrencilerinin özgecilik ve otantiklik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bu sonuç, Yöntem ve İlhan (2013) tarafından yürütülen ve benlik kurguları, otantiklik ve özgecilik arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçladıkları çalışma sonuçlarıyla farklılık göstermektedir. Yine Clarken (2011) tarafından öne sürülen özgecilik ve otantiklik arasındaki pozitif ilişki bu çalışmadaki sonuçlarla desteklenmemektedir.

Literatüre bakıldığında birçok araştırma özgecilik ile psikolojik iyi oluş arasında ilişki olduğunu göstermektedir. Örneğin; üniversite öğrencilerinde özgeciliğin öznel iyi oluş ve psikolojik iyi oluş ile ilişkisinin incelendiği bir çalışmada özgecilik düzeyi daha yüksek olan öğrencilerin psikolojik iyi oluş düzeylerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur (Topuz, 2013). Thoits ve Hewitt (2001)'in araştırma sonuçları gönüllü yardımda bulunma davranışının psikolojik iyi oluşu artırdığını ve psikolojik iyi oluş düzeyi daha yüksek olan bireylerin

daha fazla gönüllü çalışmalara katıldığını göstermektedir. Schwartz ve arkadaşları (2003) ise başkalarına yardım etme davranışının daha iyi bir ruh sağlığı ile yakından ilişkili olduğunu ifade etmektedir. Bunun yanında, pek çok araştırma otantikliğin de psikolojik iyi olma durumu ile yakından ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır (Brunell ve diğerleri, 2010; Kernis ve Goldman, 2005; Lopez ve Rice, 2006; Neff ve Suizzo, 2006; Toor ve Ofori, 2009; Wood ve diğerleri, 2008). Bu bulgulardan hareketle hem özgeci, hem de otantik davranışların daha kaliteli bir yaşam sürmelerinde bireylere olumlu etki sağladığı söylenebilir. Kısaca, psikolojik iyi olma düzeyini ve dolayısıyla bireyin yaşam kalitesini artıran özgecilik ve otantiklik arasındaki ilişkinin araştırılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Otantiklik, kişinin ödül beklemeden, cezadan kaçınmadan hareket etmesi ve sahtelik içinde olmamasını ifade eder (Kernis ve Goldman, 2006). Aynı şekilde özgecilik de içtenliği ve samimiyeti gerektirmektedir. Bu açıdan bakıldığında da özgecilik ve otantikliğin örtüştüğü düşünülebilir. Ancak üniversite öğrencilerinin özgecilik ve otantiklik düzeylerinin incelendiği bu araştırmanın bulgularına bakıldığında, beklenenin aksine bu iki kavram arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır. Bulguların literatürün aksi yönde sonuçlanmış olması, araştırmanın sadece üniversite öğrencilerine ve sınırlı bir örnekleme uygulanmış olmasından ya da değişkenlerin ölçme şekliyle kaynaklandığı şeklinde yorumlanabilir. Tüm bu sınırlılıkları göz önünde bulundurmakla birlikte, araştırmanın bu bulgusunun konuya ilişkin farklı bir bakış açısı sunacağı düşünülebilir ve bu iki kavramın tekrar incelenmesinin faydalı olacağı söylenebilir.

Öğrencilerin özgecilik düzeyinin sivil toplum kuruluşuna katılıp katılmama durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığının incelendiği analizlerde ise öğrencilerin özgecilik düzeyinin sivil toplum kuruluşuna katılıp katılmama durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir. Literatür de özgeciliğin gönüllü faaliyetlere katılımı ile ilişkili olduğunu destekleyen araştırmalarla bu sonucu desteklemektedir (Chou, 1998; Eubanks, 2008; Oral, 2002; Pratt, ve diğerleri, 2003; Rehberg, 2005; Serow, 1991; Yöntem ve İlhan, 2013). Yöntem ve İlhan (2013)'ın araştırma bulguları, derneklerde gönüllü faaliyet gösterip göstermeme durumunun özgecilik düzeyi üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğunu göstermektedir. Eubanks (2008) ise çalışmasında özgeci davranışların gönüllülüğü beraberinde getirdiğini vurgulamaktadır ve özgeciliğin gönüllü faaliyetlere katılımın kuvvetli bir yordayıcısı olduğunu dile getirmektedir. İlgili literatürle benzer şekilde bu çalışmada da sivil toplum kuruluşuna

katılan öğrencilerin özgeciler puanlarının daha fazla olduğu görülmektedir.

Bu araştırmanın bulgularından bir diğeri ise özgeciler ve otantikliğin cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık gösteriyor olmasıdır. Araştırma sonucu, kız öğrencilerin özgeciler düzeyinin erkek öğrencilerin özgeciler düzeyinden daha yüksek olduğunu göstermiştir. Bu bulgunun literatürde yer alan ilgili araştırmaların bulguları ile büyük ölçüde örtüştüğü görülmektedir (Eubanks, 2008; Topuz, 2013; Ümmet, 2012; Weinstein ve Ryan, 2010). Ancak literatürde cinsiyete göre özgeciler puanlarının farklılaşmadığını ortaya koyan araştırmalar da mevcuttur (Banbal-Kaçar, 2010; Chou, 1998; Huber ve MacDonald, 2012; Mutağçılar, 2008; Onatır, 2008). Chou (1998) tarafından gerçekleştirilen araştırmada, cinsiyetin yetişkinlerin özgeci davranış sıklıklarında herhangi bir farklılık meydana getirmediği sonucuna ulaşılmaktadır. Özgeciler düzeyinin kız öğrencilerde daha yüksek olması, toplum tarafından kadınlara atfedilen cinsiyet rollerinden kaynaklanıyor olabilir. Toplum tarafından kadınlara verilen “anaç” roller vesilesiyle kız öğrencilerin diğer bireylere gönüllü olarak yardımda bulunma davranışında daha sıklıkla bulunduğu söylenebilir.

Cinsiyete göre özgeciler düzeyinde farklılığın kız öğrencilerin lehine olduğunu gösteren bulgularla benzer şekilde, bu araştırmanın sonucu cinsiyete göre otantiklik düzeyinde farklılığın da yine kız öğrencilerin lehine olduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye’de birçok aile kız çocukların eğitiminin önemli olmadığını düşünmektedir. Kız çocukları erken yaşta evlendirilmekte, birçok kız çocuk da ev işlerine yardım etsin diye evde tutulmaktadır (UNICEF, 2015). Kız çocuklarının okula gitmeme nedenlerinin genel olarak gelenek ve dini inançlar, kalıplaşmış cinsiyet rolleri, öğretim programları ve çocuk bakım-eğitiminde yeniden üretilen cinsiyet rolleri, kadının düşük statüsü, erken evlilikler ve eğitimin toplumda kabul edilen rollerle çelişkili görülmesi şeklinde sıralandığı görülmekte (İlhan-Tunç, 2009), ancak bu engellerden sıyrılabilen kız çocuklarının eğitime devam edebildiği görülmektedir. Bu bakımdan eğitime destek verilen kız öğrencilerin destek verilmeyenlere nazaran daha temel psikolojik ihtiyaçlarının karşılanmış ve kendini ifade edebilen bireyler olması beklenen bir sonuçtur. Bununla birlikte, Türkiye’de okur-yazar olma oranları incelendiğinde erkek öğrencilerin eğitilmesinin desteklenmesinde bu gibi engellerin var olmadığı görülmektedir (İlhan-Tunç, 2009).

Araştırma bulguları, özgeciler ve otantikliğin yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır. Bu araştırmada, 20 yaşın üzerinde olan bireylerin yetişkin olduğu görüşü (Lindzey, Thompson ve Spring,

1988) kabul edilmekte; araştırmaya katılan öğrenciler yaşları 21'in altında olanlar ile 21 ve üzerinde olanlar olmak üzere iki grupta ele alınmaktadır. Araştırma kapsamında bu iki grubun özgecilerlik ve otantiklik puan ortalamaları arasındaki farklılık incelenmektedir. Analizlerin sonucunda yaşları 21 ve üzerinde olan öğrenciler ile yaşları 21'in altında olan öğrencilerin hem özgecilerlik, hem de otantiklik düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Bu bulgu, Berndt (1985), Collins ve Getz (1976), Chou (1998) ve Karadağ ve Mutağçılar (2009) tarafından yapılan araştırmaların bulguları ile uyum göstermemektedir. Özgecilerliğin yaş değişkenine göre farklılık gösterdiğini ortaya koyan bu araştırmaların sonuçları özgecilerliğin yaşla beraber arttığını göstermektedir. Chou (1998)'nun araştırma sonucuna göre, yaşın yetişkinlerin özgeci davranışları üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğu görülmektedir. Mutağçılar (2008) da öğretmen özgecilerliğini incelediği araştırmasında, öğretmenlerin yaşları ile özgeci davranışları arasındaki ilişkinin düşük düzeyde, pozitif yönde ve anlamlı olduğunu bulmuştur. Ümmet (2012) ise üniversite öğrencilerinin özgecilerlik davranışlarını incelediği araştırmasında, 23 yaş ve üzerinde olan öğrencilerin 23 yaşından küçük olan öğrencilere göre anlamlı olmayan düzeyde daha fazla özgecilerlik davranışı gösterdiklerini ortaya koymaktadır. Bu araştırmada araştırmaya katılan bireylerin özgecilerlik düzeylerinin birbirine yakın sonuçlar vermesi, araştırmanın sadece üniversite öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiş olmasından ve dolayısıyla katılımcıların yaşları arasında farkın az olmasından kaynaklanıyor olabileceği düşünülmektedir. Bununla birlikte, 21 yaş ve altındaki öğrencilerle 21 yaş ve üzerindeki öğrencilerin gelişimsel ve deneysel olarak büyük bir farka sahip olmadığı söylenebilir. Özgecilerlik ve otantiklik seviyesinin yaş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığının daha uygun biçimde incelenmesi için üniversiteye başlangıç, mezuniyet ve ileriki yılları kapsayacak biçimde daha büyük bir örnekleme çalışılmasının daha uygun olacağı söylenebilir. Özgecilerlik ve otantiklik seviyesinin yaş değişkenine göre farklılaşmamasının bir başka nedeni de iki gruptaki üye sayısı arasında önemli ölçüde fark olması şeklinde düşünülebilir. Daha büyük bir örnekleme grupları arasındaki birey sayısı dengelenerek testin gerçekleştirilmesiyle sonuçlar yeniden incelenebilir.

Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde araştırmanın bulguları ve yapılan tartışmalar ışığında araştırmacılara ve eğitimcilere yönelik önerilere yer verilmeye çalışılmıştır. Çalışma sonuçlarının araştırmacı ve eğitimciler için bir veri kaynağı sağlayacağı, ça-

lişmanın özgeciliği ve otantiklikle ilgili yapılacak olan çalışmalara ışık tutacağı söylenebilir. Ancak, bu araştırma sadece üniversite öğrencilerine ve sınırlı bir örnekleme uygulandığı için eksik kaldığı noktalar olabilir. Bu nedenle bu konuda kesin sonuçlara ulaşabilmek için ileri araştırmalarda bu konu üzerine tekrar çalışılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. İleride yapılacak benzer çalışmaların daha büyük ve çeşitlilik gösteren örneklemlere uygulanmasının konu hakkında daha fazla bilgi edinmek açısından faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu noktada, benzer çalışmaların toplumun farklı kesimlerinden bireylerle örneğin öğrenci olmayan yetişkinlerle, yaşlılarla veya herhangi bir meslek grubundan bireylerle yapılması önerilebilir. Örneğin; özünde başkalarına yardım etmeyi içeren psikolojik danışmanlık mesleğini icra eden bireylerin özgeciliği seviyelerini inceleyen çalışmalar yapılabilir. Diğer yandan ülkemizin değişik bölgelerinde öğrenim gören üniversite öğrencileriyle benzer çalışmaların yapılması da, araştırma bulgularını karşılaştırma olanağı sağlama açısından faydalı olabilir.

Bu araştırmada veri toplama amacıyla kullanılan ölçeklerin sadece bireyin kendisi hakkında bilgi vermesine dayalı olması; ayrıca özgeciliği ve otantikliği de istenilen kişilik özellikleri olması katılımcıların yanıtlarının sosyal kabul hatasından etkilenmiş olabileceğini akla getirmektedir. Bu sebeple sosyal kabul hatasını en aza indirmek ve daha kesin sonuçlar elde etmek için aile ve akran değerlendirmesi ve gözlem gibi tekniklerin kullanılmasının da faydalı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca kullanılan ölçme araçlarının katılımcıların özgeci ve otantik davranışlarını ölçmede yetersiz kalmış olabileceği de göz önüne alınarak, özgeciliği ve otantikliği ölçme amacıyla farklı ölçek geliştirme veya Türkçe'ye uyarlama çalışmalarının yapılmasının alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma sonuçları incelendiğinde, çocukları erken yaşlarda gönüllü faaliyetlerde bulunmaya teşvik etmenin ilerde özgeci bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlayacağı söylenebilir. Ayrıca okullarda yöneticilerin, öğretmenlerin ve psikolojik danışmanların öğrencilerin özgeci davranışlarını geliştirmeye ve özgeci davranış sıklıklarını artırmaya yönelik faaliyetlere destek olmaları, bu konuda çeşitli projeler geliştirilmesi ve öğrencilerin bu etkinliklere katılımının özendirilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Öğrencilerin özgeci davranışlarını geliştirmeye yönelik yapılabilecek faaliyetlerin yanında onları otantik davranışlar göstermeye teşvik eden rehberlik programlarının geliştirilmesinin ise öğrencilerin otantiklik seviyelerini olumlu şekilde etkileyeceği düşünülmektedir. Okullarda öğrencilerin özgeciliğini ve

otantikliğini destekleyen bir atmosferin oluşturulması ve aynı zamanda öğretmenlerin bu konuda bilgilendirilmesi faydalı olacaktır. Ayrıca öğretmenin özverili bir şekilde yardım etme ve kendisi olma davranışlarının öğrencilerin okula bağlılıklarını artırma ve başarılarına katkı sağlamada etkili olabileceği düşünüldüğünde özgeci ve otantik öğretmenler yetiştirmenin eğitim ve öğretim için oldukça büyük önem taşıdığı söylenebilir.

Kaynakça

- Adler, A. (2000). *Yaşama sanatı*. İstanbul: Say.
- Arıcan, M. (2000). Spinoza'nın hürriyet anlayışı. *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4, s. 401-414. 2 Ocak 2017 tarihinde <http://sabad.dergi-park.gov.tr/cuifd/issue/4308/257277> adresinden alınmıştır.
- Arslan, Z. Ş. (2009). İyilik halkasına ait bir kavram: diğerkamlık ve eğitimi. *I. Ulusal İyilik Sempozyumu* içinde (s. 538-546). Elazığ: Fırat Üniversitesi.
- Aşlışen, M. (2006). *Postmodern süreçte Kitsch olgusu*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.
- Banbal Kaçar, G. (2010). *Hemşirelik öğrencilerinin özgeciler düzeyleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Bardakoğlu, A. (2015). Birlikte yaşama irade ve ahlakının temelleri. M. Yeşilyurt (Ed), *Hz. Peygamber ve Birlikte Yaşama Ahlakı* içinde. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- Batson, D. ve Shaw, L. (1991). Evidence for altruism: Toward a pluralism of prosocial motives. *Psychological Inquiry*, 2, s. 107-122.
- Berndt, T. J. (1985). Prosocial behavior between friends in middle childhood and early adolescence. *Journal of Early Adolescence*, 5, s. 307-317.
- Blagg, R. D. (2011). *Exploring religiousness, community & altruism: Implications for health*. The Claremont Graduate University. (UMI No. 3456235).
- Brunell, Kernis, Goldman, Heppner, Davis, Cascio ve Webster (2010). Dispositional authenticity and romantic relationship functioning. *Personality and Individual Differences*, 48, s. 900-905.
- Burks, D. J. ve Robbins, R. (2011). Are you analyzing me? A qualitative exploration of psychologists' individual and interpersonal experiences with authenticity. *Humanistic Psychologist*, 39(4), s. 348-365. doi:10.1080/08873267.2011.620201.
- Carlo, G. ve Randall, B. A. (2002). The development of a measure of prosocial behaviors for late adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*, 31(1), s. 31-44.

- Chou, K. L. (1998). Effects of age, gender, and participation in volunteer activities on the altruistic behavior of Chinese adolescents. *The Journal of geneticpsychology*, 159(2), s. 195-201.
- Clohesy, W. W. (2000). Altruism and the Endurance of the Good. *International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 11(3), s. 237-253.
- Collins, W. A. ve Getz, S. K. (1976). Children's social responses following modeled reactions to provocation: Prosocial effects of a television drama. *Journal of Personality*, 44(3), s. 488-500.
- Deci, E. L. ve Ryan, R. M. (1995). Human autonomy: The basis for true self-esteem. M. Kemis (Ed.), *Efficacy, agency, and self-esteem* içinde (s.31-49). New York: Plenum.
- Deci, E. L. ve Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), s. 227-268.
- Deci, E. L. ve Ryan, R. M. (2008). Self-determination theory: A macro theory of human motivation, development, and health. *Canadian Psychology*, 49(3), s. 182-185.
- Erkuş, A. (1994). *Psikoloji Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Doruk Yayınları.
- Eubanks, A. C. (2008). *To what extent is it altruism? An examination of how dimensions of religiosity predict volunteer motivation amongst college students*. A dissertation, Department of Psychology in the Graduate School, Southern Illinois University, Carbondale.
- Goldman, B. M. ve Kernis, M. H. (2002). The role of authenticity in healthy psychological functioning and subjective well-being. *Annals of the American-Psychotherapy Association*, 5(6), s. 18-20.
- Greenee, L. ve Burke, G. (2007). Beyond self-actualization. *J Health Hum ServAdm*, 30 (2), s. 116- 128.
- Griffin, E. (2006). Hierarchy of needs of Abraham Maslow. *A firstlook at communicationtheory* (6. Baskı.) içinde. Boston: McGraw-Hill.
- Horney, K. (1951). *Neurosis and Human Growth*. London: Routledge.
- Huber, J. T. ve MacDonald, D. A. (2012). An investigation of the relations between altruism, empathy, and spirituality. *Journal of Humanistic Psychology*, 52(2), s. 206-221.
- İlhan-Tunç, A. (2009). Kız Çocuklarının Okula Gitmeme Nedenleri Van İli Örneği. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), s. 237-269.
- İlhan, T. ve Özdemir, Y. (2013). Otantiklik Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(40), s. 142-153.

- Karadağ, E. ve Mutafçılar, I. (2009). Prososyal davranış ekseninde özgecilik üzerine teorik bir çözümleme. *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 8, s. 41-69.
- Karasar, N. (2000). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar, ilkeler, teknikler*. Ankara: Nobel.
- Kernis, M. H. (2003). Toward a conceptualization of optimal self-esteem. *Psychology Inquiry*, 14, s. 1-26.
- Kernis, M. H. ve Goldman, B. M. (2006). A multi component conceptualization of authenticity: Theory and research. M. P. Zanna (Ed.), *Advances in experimental social psychology* içinde (38, s. 283–357). New York: Academic P.
- Kernis, M.H. and Goldman, B.M. (2005). Authenticity, social motivation, and psychological adjustment. J.P. Forgas, K.D. Williams, & S.M. Laham, (Eds.), *Social Motivation: Conscious and Unconscious Processes* içinde (s. 210-227). New York: Cambridge University Press.
- Krebs, D. L. (1991). Altruism and egoism: A false dichotomy? *Psychological Inquiry*, 2, s. 137-139.
- Kuzgun, Y. (1972). Kendini gerçekleştirme. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Cografya Fakültesi Felsefe Dergisi*, 10, s. 162-172.
- Kuzgun, Y. (2000). Eğitimde kendini gerçekleştirme. (Self-actualization in education.). Ali Şimşek (Ed.) *Sınıfta demokrasi* (Democracy in calssroom) içinde. Ankara: Eğitim Sen.
- Lindzey, G., Thompson, F, ve Spring, B. J. (1988). *Psychology*. (F. Çok, Çev.). New York: Worth Publ. Inc.
- Lopez, F. G. ve Rice, K. G. (2006). Preliminary development and validation of a measure of relationship authenticity. *Journal of Counseling Psychology*, 53, s. 362–371.
- Maslow, A. H. (1968). *Toward a Psychology of Being*. New York: D. Van Nostrand-Company.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and personality*. New York: Harper&Row.
- McCreary, M. W. (2000). *Altruism versus self-interest: A case study approach*. California State University, Long Beach. (UMI No. 1401644).
- Mutafçılar, I. (2008). *Özgecilik Kavramının Tarihsel Gelişimi ve Öğretmen Özgeciliği Üzerine Bir Araştırma*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Neff, K. D. ve Suizzo, M. A. (2006). Culture, power, authenticity and psychological well-being with in romantic relationships: A comparison of European American and Mexican Americans. *Cognitive Development*, 21, s. 441-457.
- Onatır, M. (2008). *Öğretmenlerde Özgecilik ile Değer Tercihleri Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

- Oral, G. (2002). İlköğretimde öğrencilerin sosyal katılımını özendirilmeye yönelik bir program. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 19(2), s. 30-44.
- Özdemir, Y. & İlhan, T. (2013). Benlik Kurguları ve Öznel İyi Oluş: Otantik Olmanın Aracılık Rolü. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(2), s. 593-611.
- Piliavin, J. A. ve Charng, H. W. (1990). Altruism: A review of Recent The oryand Research. *Annual Review of Sociology*, 16, s. 27-65.
- Pratt, M., Hunsberger, B., Pancer, M. ve Alısat, S. (2003). A long it udinal analysis of personal values socialization: correlates of a moral self-ideal in late adolescence. *Social Development*, 12(4), s. 563-585.
- Pusmaz, D. (2011). Kur'an'da İsar Kavramı. *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (25), s. 77-104.
- Rehberg, W. (2005). Altruistic individualists: Motivations for international volunteering among young adults in Switzerland. *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 16, s. 109-122.
- Rogers, C. (1959). A theory of therapy, personality and interpersonal relationships as developed in the client-centered framework. S. Koch (Ed.), *Psychology: A study of a science* içinde (cilt 3) (s.184-246). New York: McGrawHill.
- Rogers, C. R. (1961). *On Becoming a Person: A Therapist's View of Psychotherapy*. Boston: Houghton Mifflin.
- Ryan, R. ve Deci, E. (2000). Self-determination the oryand the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, s. 68-78.
- Schwartz, Carolyn, Janice Bell Meisenhelder, Yunsheng Ma, and George Reed. (2003). Altruistic Social Interest Behaviors Are Associated with Better Mental Health. *Psychosomatic Medicine*, 65(5), s. 778-85.
- Serow, R. (1991). Students and volunteerism: Looking into the motives of community service participants. *American Educational Research Journal*, 28, s. 543-556.
- Sesardic (1999). Altruism (Review Article). *Brit. J. Phil. Sci.* 50, s. 457-466.
- Sheldon, K. M., Ryan, R. M., Rawsthorne, L. J. ve Ilardi, B. (1997). Trait self and true self: Cross-role variation in the big-five personality traits and its relations with psychological authenticity and subjective well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 73, s. 1380-1393.
- Starr, S. S. (2008). Authenticity: A concept analysis. *Nursing Forum*, 43(2), s. 55-62. doi:10.1111/j.1744- 6198.2008.00096.x
- Thoits, P. ve Hewitt, L. (2001). Volunteer work and well-being. *Journal of Health and Socialbehavior*, 42, s. 115-131.

- Toor, S.R. & Ofori, G. (2009). Authenticity and its influence on psychological well-being and contingent self-esteem of leaders in Singapore construction sector. *Construction Management and Economics*, 27, s. 299–313.
- Topses, G. (2012). Elseverlik (alturizm) ve benseverlik (egoizm) ölçęęiyle ilgili geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE)*, 1(2), s. 60-71.
- Topuz, C. (2013). *Üniversite Öğrencilerinde Özgeciliğın Özne İy Oluş ve Psikolojik İy Oluş İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Fatih Üniversitesi, İstanbul.
- UNICEF. (2015). *Kız çocuklarının eğitimi*. http://www.unicef.org/turkey/dn/_ge29.html adresinden 16.09.2015 tarihinde alınmıştır.
- Ümmet, D., Ekşi, H. ve Otrar, M. (2013). Özgecilik (Altruizm) Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 11 (26), s. 301-321.
- Ümmet, D. (2012). *Üniversite Öğrencilerinde Özgecilik Davranışının Transaksiyonel Analiz Ego Durumları ve Yaşam Doyumu Bağlamında İncelenmesi*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Wakefield, J. (1993). Is altruism part of human nature? Toward a theoretical foundation for helping professions. *Social Service Review*, 67, s. 406-458.
- Weinstein, N. ve Ryan, R. M. (2010). When helping helps: Autonomous motivation for prosocial behavior and its influence on well-being for the helper and recipient. *Journal of personality and social psychology*, 98(2), s. 222.
- Wood, A. M., Linley, P., Maltby, J., Baliousis, M. ve Joseph, S. (2008). The authenticpersonality: A theoretical and empirical conceptualizationandthedevelopment of theauthenticityscale. *Journal of CounselingPsychology*, 55,385–399.
- Yalom, I. D. (1980). *Existential psychotherapy*. New York: Basic Books.
- Yöntem, M. K. ve İlhan, T. (2013). Benlik kurguları ve otantikliğın özgecilik üzerindeki yordayıcı gücünün incelenmesi. *International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(8), s. 2291-2302.

Investigating Relationship Between Altruism and Authenticity Level of University Students

Halil EKŞİ*

Mine SAYIN**

Çiğdem DEMİR ÇELEBİ***

Introduction

Altruism, which means helping others voluntarily, has been the main subject of many researches for 30 years. The concept of altruism was first described as ‘the tendency and desire to live for others’ by the French sociologist and philosopher Auguste Comte in the nineteenth century (Karadağ and Mutafçılar, 2009). In the dictionary of psychological terms, Erkuş (1994) describes the altruism as benefit-making behavior on a voluntary basis and without waiting for a reward. In another definition, altruism is defined as a motivational state in which the ultimate goal is to increase the welfare of someone else (Batson and Shaw, 1991). In general, the key point in these definitions is that the person in altruist behavior is motivated to help without any reward expectation (Blagg, 2011). Authenticity that is described as behaving in a way compatible with individual’s own values, preferences, and needs or true self has also taken place among the major concepts discussed in recent years. Wood, Linley, Maltby, Baliousis, and Joseph (2008)

---

*Prof. Dr., Marmara University, Atatürk Faculty of Education, Educational Sciences Department, Guidance and Psychological Program **E-mail:** halileksi@marmara.edu.tr

**Research Assistant, Educational Sciences Department, Guidance and Psychological Program

E-mail: mine.sayin@marmara.edu.tr

***Research Assistant, Educational Sciences Department, Guidance and Psychological Program

E-mail: cigdem.demircelebi@marmara.edu.tr

examine the concept of authenticity in a three-dimensional structure. According to this, the authenticity consisting of self-alienation, authentic life and acceptance of external influences is expressed as a structure in which the true self of the person is not obstructed (Goldman and Kernis, 2002). When the concepts of altruism and authenticity are examined together, lots of questions will come into view. How authentic is a person who acts for the good of others and devotes himself to the authority of others? Do being authentic and behaving altruistically constitute an obstacle, or do they have a positive relationship with each other? These mentioned questions concerning the relationship between the two concepts –altruism and authenticity- constitute the main problem of this research and in the study, the relationship between the altruism and authenticity levels of the university students is investigated.

Aim of the Study

Although being unique and taking care of others' needs instinctively look contradictory, the question marks diminish when these two variables are thought to be the characteristics of self-realized individuals. At this point, when the characteristics of the self-realized individual defined by Maslow are considered, it is seen that the characteristics of the self-realized individual coincide with the characteristics of both the altruist and the authentic individuals. For this reason, this study is carried out in order to investigate whether there is a relationship between the levels of altruism and authenticity of university students.

Methodology

This study was designed by a relational research method to investigate the levels of altruism and authenticity of university students. Relational research model is a pattern which aims to determine the interchange between two or more variables and the degree of this change (Karasar, 2000).

Population and Sampling

The data of the study were collected from 314 students studying at Marmara University Atatürk Faculty of Education and 291 of the data were subjected to the analysis after the extraction process. 221 participants of the total are female while 70 are male.

Data Collection Instruments

The data used in the study was collected through Personal Information Form, Altruism Scale and Authenticity Scale.

Altruism Scale

In order to determine altruistic behaviors of the university students, Altruism Scale developed by Ümmet, Ekşi and Otrar (2013) was used. The scale consists of 38 items and each item was presented on 5-point Likert (1= strongly disagree to 5= strongly agree). The scale has 7 sub-dimensions: Participating in Volunteer Activities (7 items), Financial Aid (6 items), Aid Under Traumatic Situations (6 items), Aid to Elderly People or Patients (4 items), Aid Based on Physical Strength (5 items), Aid in the Educational Process (5 items), Aid Based on Intimate Feeling (5 items).

Authenticity Scale

Authenticity was measured by using Authenticity Scale developed by Wood, Linley, Maltby, Baliousis and Joseph (2008). Turkish adaptation of this scale has been done by İlhan and Özdemir (2012). The scale consists of 12 items and each item was presented on a 7-point Likert (1= does not describe me at all to 7= describes me very well) scale. The scale has three sub-dimensions: accepting external living (four items), self-alienating (four items), and authentic living (four items).

Data Analysis

In the analysis of the data, independent groups t-test was used to determine the differences between the means of the groups and Pearson's correlation analysis to determine the relationship between the variables. The data were analyzed by using SPSS 15.0.

Findings

According to the information obtained from the research, as a result of the Pearson Correlation Coefficient analysis conducted to determine whether there was a meaningful relationship between altruism and authenticity, the relationship between altruism and authenticity was not found to be significant. According to

the results of the research, the scores of authenticity do not show a significant difference according to the variable of participation in the civil society organization while the scores of altruism vary. According to this result, it was found that students who participated in the civil society organization had higher scores from altruism scale. Another finding shows that both the altruism and authenticity differ according to the gender variable and the difference is in favor of the girl students.

Discussion

Depending on the results of our study, it's seen that there is no relationship between authenticity and altruism levels of university students. This result is inconsistent with the literature supporting the hypothesis that there is a relationship between authenticity and altruism. However, it seems that studies investigating the relationship between altruism and authenticity are not enough to make a certain conclusion. For this reason, it is possible to say that this study might have an important contribution for future studies in terms of presenting a different perspective on altruism and authenticity while giving a result that is incompatible with the literature. However, there may be the missing points of this research because it is only applied to university students and limited sampling. For this reason, it is thought that studying this subject again in future and reaching larger and more diversified samples would be useful in order to get certain results in this subject.

Keywords: Altruism, Authenticity, University students.